

TAPITHA

Tapitha - en moderne pige fra landet

 DORTHE NIELSEN WILLIAM VEST-LILLESØE

“Jeg kender ikke de gamle historier og sange, men min bedstemor gør. Hun kan synge, danse og fortælle alle vores historier og skikke.” 16-årige Tapitha peger på sin bedstemor med et smil og tilføjer. “Jeg kan bedre lide nyere sange og musik. I skolen har vi for eksempel lært en sang om Sydsudan og alle vores nabolande. Vi synger også en sang om, hvor vigtig skolen er. Vi skal optræde med sangene til en stor fest for alle skolerne i hele området.”

Bedstemors historie

Tapitha fortæller, at hendes bedstemor har boet sammen med dem i tre år. Hun kom fra et sted, som hedder Panyijiar – det ligger længere mod syd. Hendes landsby blev brændt ned under krigen, og hun havde ingenting med sig. Hun vil gerne tilbage, hvis det kan lade sig gøre på et tidspunkt. “Men det bliver nok svært, fordi alle husene er væk,” mener Tapitha. “Min bedstemor tvivler på, om der for alvor kan blive fred i landet,” fortsætter hun. “Hele vores familie tilhører nuer-folket – og som sagt, så kender min bedstemor en masse af nuernes sange og historier. Men der er også mange andre folk i Sydsudan, som har deres sange og historier.”

Tapitha retter lidt på armbåndet og fortsætter sin tankerække: “Det er derfor, jeg godt kan lide de nye sange om Sydsudan – dem kan vi jo være fælles om.”

Tapitha vil være lærer

Tapitha bor sammen med sin familie i byen Ganyliel i provinsen Unity State. Byen ligger i et meget sumpet område, hvor det er svært at dyrke jorden. Mange familier har også kvæg og geder. I regntiden bliver byen isoleret som en ø. De sumpede områder oversvømmes, og man kan kun komme frem til byen med kano. Familiens tre hytter er heget ind – i midten er gårdspladsen, hvor familien kan sidde. Tapitha har dekoreret hytterne med forskellige figurer. Hun synes, det ser flot ud. En af hytterne bruges som køkken og til opbevaring af mad.

Tapitha går i 7. klasse – hun startede først i skole, da hun var ni år. Før den tid var der ingen skole på grund af krigen. Bygningerne var blevet ødelagt, og der var heller ingen lærere tilbage i byen. "Jeg er virkelig glad for min skole. Vi lærer meget. Jeg kan bedst lide at læse, og det er min store drøm selv at blive lærer," fortæller hun. "Jeg har faktisk aldrig været uden for Unity State, men jeg

Der var mange, der gerne ville være med på familiebilledet – nogle af de mindre børn er naboer.

Det er Tapitha, der har malet figurerne på husene. Hun synes, det ser flot ud.

synes, det kunne være spændende at komme til Juba og blive uddannet som lærer.” Hendes øjne stråler ved tanken.

Tapithas hverdag

Tapitha går i skole om eftermiddagen. Om formiddagen bliver lokalerne brugt af de små elever. Før hun går i skole, henter hun vand ved landsbyens pumpe, og hun forbereder maden sammen med sin bedstemor. Nogle dage skal der også males korn, som bruges til kiswa, som er en slags pandekager. Familien har et lille stykke jord, hvor de blandt andet dyrker durra. Durra – eller sorghum, som den også kaldes – ligner majs. Frugten er runde nødder, der kan være hvide, gule eller røde og bruges til mad. Planten kan tåle meget tørke. Bladene ruller sig sammen, og planten går i dvale, når der ikke er vand. Tapitha er med til at luge og høste.

Heldigvis er der også tid til at være sammen med veninderne. “Jeg har flere veninder,” fortæller Tapitha. “Min bedste veninde

Tapithas bedstemor Kuluot Puol fortæller gerne nuernes gamle historier og viser en dans.

hedder Gorden – hun er også 16 år. Vi læser og synger meget, når vi er sammen. Hvis vi kan få fat i en bold, er det også rigtig sjovt at spille volleyball. Så spiller vi på den store plads ved skolen.”

11 kører for en brud

I Sydsudan er mange 16-årige piger gift og har allerede fået deres første barn. Inspektøren på Tapithas skole vil gerne have flere piger til at blive i skolerne. ”Der sker en udvikling, men det går langsomt,” siger han eftertænksomt. ”Mange skoler lukkede under krigen, og folk måtte flygte. Samtidig er vi ude på landet, hvor det er almindeligt at gifte sine døtre væk i en ung alder. Familierne får jo en brudepris for pigerne, og så er der en mund mindre at mætte. Det betyder noget, når man er fattig.”

Ganyliel ligger i en del af Sydsudan, hvor folk traditionelt har levet som nomader sammen med deres dyr. ”Dyrene er familiens opsparing,” fortæller skoleinspektøren. ”En brudepris bliver ofte aftalt i antal kvæg. 11 kører er mindsteprisen for en brud – men forældre kan godt lave andre aftaler. En familie kan få 20 eller endda 40 kører, når de gifter en datter bort.”

Men Tapitha har fået lov til at fortsætte i skolen. Hun rynker panden og tænker sig om, før hun siger: ”Jeg er den yngste i min familie. Jeg har to ældre brødre, og min far og mor bor ikke sammen mere. Min far har en ny kone og har fået et barn med hende. Måske er det derfor, jeg har fået lov til at bestemme mere selv.”

På hjemmesiden kan du se, hvordan der ser ud i Ganyliel. Du kan se, hvor Tapitha bor og høre hende og veninderne synge nogle af de nye sange. Se også hendes bedstemor danse og fortælle.

**HELEVERDENISKOLE.DK/
TAPITHA**

